

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főttér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közleménye kiküldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. <i>Kéziratok nem adatkak vissza.</i></p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft. Fél évre 2 ft. Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. EGYES SZÁM ÁRA 8 KR.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Délyegdíj minden hirdetés után 30 kr. <i>Nyilttér petit sora 30 kr.</i></p>
--	--	--

Egy avult intézmény.

Lapunk m. vasárnapi számában csak röviden emlékeztünk meg arról, hogy a községi közgyűlés elfogadta és magáévá tette Sohlya Gyula jegyző urnak a rendőrség feloszlatására vonatkozó indítványát.

Az indítvány lényege az volt: kéressék fel a belügyminiszter, hogy a belrendészet eszközzésére 6 gyalog csendőrt alkalmazzon, mely esetben ezek fenttartásának költségeihez, a község 40 %-al járul. Ha a községi közgyűlés ezen kívánságának elégtétetnek, az esetben a rendőrség feloszlatatnék és egyuttal, a rendőrbiztosi állás és a vele járó költségek, ugy a szervezeti szabályokból, mint a költségvetésből töröltetnének.

Mindenkinek aki önállóan gondolkodik és elfogulatnul itél, el kell ismernie, hogy ennél életrevalóbb és helyesebb indítvány, eredt az a főjegyző urtól vagy bárkitől, egy hamarjába nem került tárgyalás alá a községi közgyűlésben. Nem csoda tehát, hogy a községi képviselők azt pártkülömbőség nélkül, egyhangulag magukévá téve elfogadták.

Eltekintve az indítvány pénzügyi oldalától, a személy és vagyonbiztonság érdeke a szó-szoros értel-

mében óriási lépéssel vitetnék előbb, ha a községi közgyűlés egyhangulag hozott határozata visszhangra találna a m. kir. kormányánál. Ez az ügy, annyira fontos és annyira közérdekű, hogy községünk érdemes elöljáróságának, minden követ meg kell mozdítania, hogy képviselőtestület méltányos és igazságos kérelme teljesítessék.

Ezen nézetünkkel, nem akarunk pálczát törni a községi rendőrség működése felett; mert be kell ismernünk, hogy az adott viszonyok között, a községi rendőrség minden tőle telhetőt elkövetett, hogy hivatásának megfelelően de sem kellő szervezettel, sem kellő hatalommal nem rendelkezik, hogy ugy a személy, mint a vagyonbiztonságot kellőképen megvédelmezhesse.

Általános nézet, hogy a községi rendőri intézmény tökéletesen lejártta magát. Kétségtelen dolog, hogy a községi rendőri intézményt mielőbb felkell váltani az állami rendőrséggel. Csak is ez esetben felel meg a czélnak. A személy és vagyonbiztonság tökéletes megvédelése, csak az esetben lesz elérhető: ha az összes rendőrség egyöntetűen jár el; vagyis ha egyenlően lesz szervezve és minden tekintetben

megbízható egyének teljesítik a rendőri szolgálatot.

Már pedig ez a községi rendőrségi szervezettel el sem érhető. A községi rendőrség már azért sem megbízható: mert hitványul van dotálva, mert hitványul van szervezve és fegyelmezve.

Még az állami csendőrség minden egyes tagja hivatásának magaslatán áll; tisztességű, komoly megbízható, addig a községi rendőrség, nélküli azokat a feltételeket, melyek ugy a bel, mint a külrendészet eszközzésére szükségesek.

Innen magyarázható ki, hogy nálunk is, hol még aránylag más községekhez képest jobban vannak fizetve és nagyobb számmal vannak létesítve, mégis, koránt sincsenek azon a nivón, a hol az állami csendőrség.

Tény az, hogy még a legelfogultabb ellenzéki egyén is elismeri, hogy intézmény még soha oly jól be nem vált, mint az állami csendőrségi intézmény.

Azt hisszük, hogy Sohlya Gyula jegyző ur, aki már évek óta vezeti a rendőrségi ügyeket községünknel, a legalaposabban meggyőződhetett, hogy a községi rendőrségi szervezet, a modern XIX-ik század végén

TARCSA

Utazás Csongrádtól Bócsáig.

Az 1898. évi február 21-én, a casinóban tartott, jótékony célú hangversenyvel egybekötött mulatságra urta: *Sághy Mihály*, felolvasva: *Lilienthal Emil*.

Még is az aranyifjúság egy tagját ki kell, hogy emeljem, mert ő — ugratott bele, hogy »Csongrádtól Bócsáig« czímen felolvasást írjak. Szabadkoztam, hogy így, meg amúgy; nem tudok én Bócsáról írni semmit, mert még sohasem voltam ott, de ő — biztatott, hogy, csak — akármit, a többi az ő dolga. Ezt a tisztelt urat »Don Juannak« nevezik, mert nagyobb szerencséje van a csinosságával, (legalább ő mondja, hogy így mondják) mint — a frakkjával. Mert a frakk, tetszenek tudni, egy hézagpótló öltöny a — férfi világban. És ennek daczára Emilió túl adott a magáén. Hogy miért, azt kérdezzék meg önök Hollandy úrtól, a ki e réven bizonyos előleghez is jutott. Én csak annyit tudok, hogy ez a frakk, a mit most önök nem láthatnak — ma diszította volna utoljára az én kedves barátom kecses természetét. Búcsuzik tőle, azért tartja a felolvasást és otthon szentimentálisan zengi: »oh kabát, imádott frakkom, miért hagyál el engem?! . . .

Onök közül valaki azt mondja: »gyerünk Bócsára! No jó, gyerünk! Én is azt mondom. Azaz, hogy én nem megyek, hanem mentek a következő igen tisztelt utazók: *Horkay Zsiga*, *Bukovay Abszi* és *Feodor báró*.

Prüszkölt, száguldott velök a csongrádi kávépörkölő s mire felocsúdtak meregésökből, már Gátéren kikötött a hajó, azaz, hogy — megállott a vonat. . . Kocsira gyorsan és be a majorba! Terített asztal, lukuluszi lakoma várta a merész utazókat. Feodor báró előzékenyen átvette Horkay Zsigától a házi gazda szerepét és dictum-factum, leballagott a — pinczébe. Ott aztán, hogy teljesen feltalálta magát, bizonyítja azon körülmény, hogy kedves utitársai, fél óra mulva utána kénytelenítették menni, mert a *báró* — lent felejtette magát. Mikor meglátta az érkezőket, azt kiabálta feléjük, hogy: »vágj a lovak közé Horkay, mert lassan megy ez a vonat nagyon! . . . Gátéren egyébként egész nyugodtan telt el a nap. Csak mikor már a 11-ik flaskó járta, melegedett bele Bukovay Abszi az alkudozásba. Horkaytól akarta Bócsát látatlanban megvenni azon a sorsjegyen, melyet, mint utóbb keserűen értesült: — tíz korona nyeresémenyel húztak ki.

Aztán kocsira ültek és neki vágta az országút hosszának. Kietlen pusztaság, homokbuczkák mindenütt! A merész uta-

zókknak egyedüli vigasztalásuk volt az a csikóbőrös kulacs, melyet Feodor báró atvai gondjaiba vett. A historicum érdekében megemlítem, hogy Horkay Zsiga az egész uton nem ivott semmit; a mi, ha meggondoljuk a hat órai távolságot, nem mehet bolondság számba. Utí társai annál szebben kezelték a kulacsot; kínálák őt is, de makacs kitartással felelte:

— Majd Bócsán! »Fiaim, csak énekel . . . « akarom mondani, csak — igyatok!

Azok pedig ittak, hogy csupa gyönyörűség lett volna őket nézni. Az eredmény nem is maradt el. Mire Bócsára érték, ugy aludt mind a kettő, mint a — tej! Horkay persze nem szalasztotta el az alkalmat, hogy egy jó viczetet ne rögtönözzön. Meghagyta a kocsinak, hogy hajtson az aléba s ott jártassa a lovakat. Aztán beavatta a tervébe a kocsist is. Ő pedig bement a cselédházba és hat markos béreslegényt bekormoztatott s fegyvert, dorongot nyomott a kezökbe, ő maga is rablónak öltözött és hurrá! Hó! Megállj Durr, durr! Pénzt, vagy életet! kiáltásokkal fölrázták almaikból a szendergőket.

Képzeltetik önök azt a meglepetést, a mit a lakkcipős uraságok a marczona alakok láttára csináltak. Bukovay Abszi ijedtében a nála felejtett, lyukas vasuti jegyet kínálta az egyik rablónak, ámitgatván azt, hogy a zöld papiros, — ezres-

már nem tarthatja magát. Ez a meggyőződés vezérelte akkor is: midőn határozati javaslatát a községi közgyűlésben elfogadásra ajánlotta.

Hogy a községi képviselőtestület, a t. jegyző ur indítványát egyhangulag magáévá tette, azt jelenti, hogy a t. jegyző urral a községi rendőrségi intézmény eltörlésében tökéletesen egyetért.

Éppen ezért: minden lehető el kell követnünk, hogy a községi közgyűlés határozatának érvényt szerezzünk. Azt hisszük, hogy a község minden egyes józan gondolkozású polgára, örömmel fogja üdvözölni a napot, midőn az állami rendőrség, a belrendészet vezetésével is meg lesz bízva.

A munkástörvény életbeléptetése.

Az elmúlt kedden lépet életbe a mezőgazdálkodásból élő országunk egyik legfontosabb törvénye: a munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898. II. t. cikk.

Mondják sokan, hogy e törvény kivételes és a törvényhozás meghozván, kényszerítő körülményeknek engedett. Pedig ez ilyen értelmezés mellett nem való. Hiszen minden törvényt a kényszerítő helyzet tesz indokoltá: eszeveszett lenne az oly felfogás, mely hirdetné, hogy törvényt csak azért alkotnak, hogy annál vaskosabb legyen a törvénytár és szövevényes ass-ok labirinthusa. Minden törvényt a parancsoló szükség javasol és egyben mérjük mondani: ez a törvény sem késhetett volna soká, ha az úgy nevezett szociálistikus áramlatt nem is sietteti. Mert e törvényt az ő gyors életbeléptetésével a mozgalom csak siettette, de nem az szülte. Lett legyen bár a szociálistikus áramlat bármely futó felhő, a munkaadók és munkások között való jogviszonyt törvénynyel szabályozni kellett.

Mert ne feledjük, még mikor a szociális jelszó mint eszme nem is nyert alakot sehol, már akkor is keserű panaszok voltak munkások és munkaadók között komoly konfliktusok, a melyeket törvény híján a helyi hatóságok úgy egyenlítették ki, a hogy tudásuktól tellett.

bankó, azért, hogy át van lyukasztatva még most is megér testvérek közt is ötszáz pengőt.

Akár csak az útszéli fáknak beszélt volna. Megkötözték mindkettőjüket s úgy vitték a — majorba. Ott aztán kiderült az igazság. És a sikerült tréfa öröme mit tehettek mást, mint hogy — ittak. Horkay leleményessége teremtett még zenészeket is. Egy primást és egy kis bőgőst. Ez a két szál cigány huzta-hegedülte a nótákat. A kis bőgőst Horkay egy rozoga kertészasztalra állította, a melyen aztán a szegény bőgős nem is sokáig maradt, mert Horkay kirugta alóla az asztalt. A bőgő jobbra, a kezelője balra repült. Csak nagy nehezen szedte össze magát.

Horkay gavallérsága, fájdalomdíjul, öt frot varázsolt a »dádé« homlokára, a minek az úgy megörült, hogy rögtön felugrott az asztalra s hamiskásan mondá:

»Tekintés ur! Rugják le még egyszer az asztalról, nem sajnálom a bőgőt, ébese az csontom, ha eltörök is, össze forr!»

Igy tellett az idő, a holdvilág is együtt taláta a bocsai triumvirátust. Feodor báró kezdett henczegni, hogy nála jobb lövő nincs az egész Bocsabirodalomban! Csak ez kellett Horkay Zsigának! Intett a kocsisnak s az nemsokára visszatérve jelenté, hogy a kertek alatt — róka ólálkodik. — Puskát, kardot! — Kibálta az érdemes báró és elindult a kertek alá.

— Ott volt a róka: lesben állt. A báró, durr, durr! Rádúplázott és — lássatok csu-

Mikör még a munkások nem is szervezkedtek, hogy érdekeiket testületileg védjék, megvoltak az igazságtalanságok mindkét félnek, a törvény hiányában károkat okozva mindkét félnek.

A törvényre szükség volt és bármit mondjanak a lázító központiak, ez a törvény egyforma mértékkel mér s éppenséggel nem a mezei munkást rendszabályozza meg, ellenkezőleg a munkaadóval szemben is erélyes, egyaránt bünteti őt is, és e törvény igazságosságát, méltányosságát kritizálni komolyan nem is lehet.

Mily sok bajt, kárt és a nemzetvagyon romlását okozta az, hogy eddig a munkaadó a munkás kényekedvének volt kiszolgáltatva. Vagy viszont a munkaadó zsmokoskodott a munkás felett.

Elszerződött némelyik munkás három hétre is, a ki többet ígért, adott. A szerződéseknak csak bírósági hatálya lévén, az arató nélkül hagyott munkaadó, mehetett sommás pöreivel a rendes bíróságokhoz, a kik akkor ítélték mikorra ő már másodszor is aratott. Az aláírt szerződésnek joghatálya nem volt, mert a vagyontalan munkással szemben kárkeresetet dőreség nélkül kezdeni sem lehetett, így írásilag, okiratilag stipuált adott szó akkor tartódott meg ha a munkás lelkiismeretének ez tetszett.

Az is megtörtént, hogy a munkaadó játszott a ki a munkást, anélkül, hogy a munkás elégtételt nyerhetett volna törvényes uton.

Mindenkinek be kell látnia, hogy ez többé nem mehetett, mert a jogállamnak megtérni, hogy kétoldalu szerződést csak egyik félnek volt kötelességében, a másik fél pedig akkor szegte meg, mikor akarta, — nem lehetett.

És mivel teszi lehetővé az új törvény hogy: a kétoldalu szerződés betartassék?

A munkásigazolványok rendszerével. A munkás ezután igazolványt vált, a nélkül munkába állania nem szabad, a melyik munkaadó felfogadja, azt megbüntetik, mikor szerződést aláír, igazolványát beadja a munkaadóhoz. Ez a kék könyvecske a kezesség, hogy a szerződést megfogja tartani. Meg kell tartania, mert a munkaadó másrészt könyvét (igazolványát) kinem adja s annélkül más föl nem fogadja, viszont a munkás biztosítékot nyer a törvényben, hogy a mit a gazdától kialakított, azt meg is fogja kapni. Nem borsókás szallónát, nem részének világos elvonását, de mindazt teljesen és a legjobban. Gondoskodva van a munkásról a szűktermésű években

dát — a róka, meg se mozdult. A bárót elfutotta a mérég s teljes erővel vágta a rókához a fegyvert. Ez aztán — hatott. A róka felfordult és a báró diadalittosan mondá: — zrosszul hordá fegyvered, Horkay!»

A kocsis rögtön hozta a zsákmányt és a báró majd hanvatt esett szégyenletében, mert biz' az, egy kitömött róka volt, a mit néhány nappal idősb. Horkay ejtett el. A ki Feodor báróval össze akar veszni, csak hívja rókavadászatra, rögtön kész a harag.

Hanem keserves boszut is esküdött Horkaynak! Elcsendesült minden. Nyugalomra tértek. Feodor báró és Bukovay Abszi lassan felkeltek és észrevétlenül kilopták Horkay prémes kabátját és a bosszú érzetétől áthatva, lenyirták róla a prémet. A minek persze Horkay egy eszppet semörült.

A merész utazók, csak harmadnap mulva kerültek haza a legsötétebb Bocsáról, a mikor is Horkay Zsiga legmelegebben üdvözölte irthon kebelbarátját, Baghy Zsigát, Bukovay Abszi pedig baráti esőknival halmozta el legrégebb barátját Tary Jánost s végül Feodor báró egy Zóra Feodor névre szóló levelet szorongatott a markában, melyből megtudta, hogy ő senki más, csak egy — néhai vőlegény.

És most hölgyeim és uraim, befejezem utazásom történetét; a három merész utazót, önök kegyes pártfogásába ajánlva, én is — ajánlom magamat! . . .

(Vége.)

a mikor alternatív módon választhat részt, vagy fix, akár napszámber mellett. E törvény rakja le alapjaitegy munkás és betegsegélyzőpénztárnak és a munkás épségét, jogait a legerőteljesebben megvédi.

Peccatur intra mudos. Bizonyos dolog, hogy az ugynevezett keserű parasztokat egy-két lelketlen munkaadó és gyarapította. Nos hát, ez jobban nem lehet.

A törvény el nem csúszható módon sújtja a munkaadót is, ha munkásával nem úgy bánik mint emberekkel kell, ha megcsalja, vagy megfosztja őket attól a kerestől a mi őket jogosan megilleti.

Megvalljuk tetszik nekünk a törvénynek vaskövetkezetességgel kivit igazsága, hogy a törvényvédőket tekintet nélkül arra: munkások-e vagy munkaadók még a szabadságvesztésben is egyaránt sújtja.

És ha e törvények ez igazsága a végrehajtás során is érvényesül: akkor ezt a törvényt áldani fogják a munkások.

Valljuk azonban azt a felfogást, hogy soha még nagyobb teher nem szakadt a közigazgatási hatóságok nyakába, mint ez a törvény, nagyobb és felelősségteljesebb.

Okosság, előrelátás, erély tapintat mind egyaránt szükségesek és az igazság ama isteni érzete, mely sem ipartanítási sem személyi érzelmeket nem tisztel, mely a törvény szelleméből merit erőt, midőn azt végrehajtja.

Ha közigazgatási hatóságaink a valóban nagy fejadattal megküzdének méltók mindenek legnagyobb elismerésére.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Szepesi Józsefet, közö ségünk szülöttjét a »Kecskeméti Els-Szöllő és Gyümölcstermelő Szövetkezet« szöllőszeti intézőjévé megválasztotta. Gratulálunk!

— **Eljegyzés.** Pomucz György kir. járásbírósi tiszviselő, tegnap váltott jegyet: Csernus Etelka kisasszonnyal. Gratulálunk!

— **A »Tiz Szobor« királyi ajándék** — emlékére rendezett s mult számunkban előzetesen jelzett iskolai ünnepély a következőkép folyt le: A reggeli 1/2 9 órakor a királyváért mondott nagy misét a belterületi iskolák összes tanuló hallgatták. A szt. mise után a központi iskolába vonul a gyermekek és kezdetét vette a tulajdonképeni iskolai ünnepély. A polg. fiúiskolában a himnus éneklése után, Farkas Béla igazgató olvasta föl néhány magyar-rázó szó kíséretében a szobrok felállítását elrendelő kir. leiratot. Sövényházy Antal tanár lendületes szónoklatban méltatta az ünnepség fontosságát és jellemezte a tiz szobor egyes alakjait. Néhány huzafias szavaltat és dal után az ünnepélyt a »Szózat« zárta be. Az elemi iskolások programja hasonló volt, csak hogy itt a növendékek nagy száma miatt négy teremben, kettőben a leányok ünnepeltek. A megnyitó és záróbeszédet a leánykánál Réti Ferenc gondnoksági elnök, a fiúknál pedig Blázsik Mihály el. isk. igazgató mondot-tak. Sikerült ünnepi beszédeket tartottak: Piláth Anna, Vannayné, Melka Amália, Holly István és Sághy Mihály.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága rendkívüli ülést tart a f. hó 3-án, délelőtt az alispáni elfogadó teremben, hogy a szentesi vásárhelyi műut átkelesi szakaszának aszfalt makadással leedő burkolása ügyében véglegesen határozzon. Ugyan-e gyűlésen dől el a mindszent-baksi műut földmunkájának vállalati ügye is.

— **Halálozások.** A tavasz kezdete nagykorán kiszedte áldozatait. A halál kaszája bővebb rendeket vágott az élet mezején. Márczius 1-ére viradóra Turcsányi Lajos községünk érdemes rendőrbiztosa majdnem egy évig tartó sinlődő betegség után meghalt. Ki hitte volna még 2. évvel ezelőtt, aki látta Turcsányi Lajost az élettől duzzadó erőben, hogy 2. év lefolyása alatt leszámol életével. Nagy vezetéség a községre is, ahol kedvvel és pontosan teljesítette kö-

telességét, de pótolhatatlan az a veszteség, mely halála által családját érte. Őt kiskorú gyermeke maradt atya, kenyérkereső nélkül. A férffkorának teljes virágjában elhunyt tevékeny rendőrbiztos haláláról a család és hivatalnok társai a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Turcsányi Lajosné, szül. Tary Piroska, ugy saját, valamint Lajos, Mihály, Erzsike, Piroska és Pistika kisdéd gyermekei, továbbá özv. Tary Lászlóné, mint édesanya s a nagyszámú testvérek és rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti a pótolhatatlan férj és legjobb családapának, a kedves fiú, testvér és rokonnak Turcsányi Lajos községi rendőrbiztosnak tevékeny élete 37-ik s boldog házasságának 31-ik évében, hosszú, kinos szenvedés után, folyó hó elsejére viradóra éjjel történt gyászos elhalálozását. Az elhunytnak lelkiüdvéért az engesztelő szent mise-áldozat e hó 2-án d. e. 8. órakor fog a helybeli róm. kath. templomban az egek Urának bemutatni s a kedves halott földi maradványai ugyan-e napon d. u. 3. órakor, a halottas házból, özv. Tary Lászlónétól kísértetnek örök pihenésre. A Mindenható Isten adjon csöndes, örök nyugalmat néki! Kelt Csongrádon, 1868. évi márczius hó 1-én. A f. hó 3-án Bogyó János kir. végrehajtó fejezte be hosszas szenvedéseit szintén férfikora kezdetén. A f. hó 1-én pedig Budapesten Kardos János csanyi plébános hunyt el, rövid szenvedés után. Béke emlékeztetükre.

— **Piroska István lemondása.** Mint másoktól haljuk: Piroska István úr, községünk érdemes bírása állásáról lemondott. Hogy mi birta rá a bíró urat elhatározására, azt nem is gyanítjuk. De valószínű, hogy öregkorával járó betegeskedése.

— **Vasuti baleset** történt tegnap délelőtt a mindszeri állomás közelében, mely kevésbe mult, hogy emberéletet is nem követelt áldozatul. A Vásárhely felől Szentestre robogó vonat gépésze ugyanis, 1 kilométernyire a mindszeri állomás előtt észre vette, hogy egy öreg ember ballag előtte a sinek közt, meg is adta a vészjelt, figyelmeztetni az öreget, az meg ki is ugrott a sinek közül, de nagy zavarában megint csak visszakerült oda úgy, hogy — bár a féket teljes erővel alkalmazták, a robogó vonat elütötte, szerencsére azonban le is lökte maga elől az árokba. A 70 éven felüli ember eszméletlenül terült ott el, úgy emelték fel és tették kocsira, mely beszállította a községbe.

— **Pályázat községi jegyzőségre.** A Kápolnás János hirtelen elhalálozásával megüresedett Algyő községi jegyzőségre pályázatot hirdetett Herglőz István dr. dorosmai főszolgabíró. Szükség volt e gyors intézkedésre azért, mert Algyőn segédjegyző sincsen, aki az ügyeket tovább vigye, kívánatos tehát, hogy az elkerülhetetlen ideiglenes állapot mielőbb helyet adjon ismét a normális ügyvitelnek. A pályázati kérvények a tisztánmenni szolgabíróhoz címzetten nyújtandók be a f. hó 15-én délután 5 óráig, a választás pedig f. hó 17-én délelőtt lesz.

— **Gazdasági szakelőadás.** A csongrád-megyei gazdasági egyesület a mult vasárnapon folytatta az idei téli gazdasági szakelőadásai ciklusát a vármegyei ház nagytermében. Ezúttal két speciális gyakorlati gazdasági kérdéssel volt az előadás szó; a vásárhelyi földmivessiskola két tanára tartott ugyanis népszerű előadást, egyik a csalamádé termeléséről és takarmányul való kihasználása módjairól, a másik pedig a földnek okszerű trágyázásáról. Az ezúttal kizárólag gazdákból álló szépszámu hallgatóság lelkesen megéljenzte a két szak-képzett előadót. A mai napon ismét igen érdekes előadást tart a gazdasági egyesület. Minthogy azonban ugyan-e napon délelőtt 8 órakor az egyesület közgyűlése lesz a saját helyiségében, ez okon ez az előadás kivételesen nem délelőtt, hanem délután 3 órakor lesz a vármegyei ház nagytermében, amikor is Cicatricis Lajos dr. vármegyei főjegyző fogja az új munkástörvényt népszerű formában ismertetni. Ez a törvény a f. hó 1-én lépett életbe föl-

tébb szükséges, hogy minden gazda jól ismerje a rendelkezéseit és kétségtelen, hogy Cicatricis hivatott magyarázója lesz a törvénynek, akitől sokat tanulhatunk.

— **Elpáholt munkászervezők.** A Szentés és Vidéke a következő tanulságos esetről ad hírt: Szegváron történt bizony ez a mult héten. Az ottani szocialista munkászervezők arra izgatták munkástársaikat, hogy ne szerződjenek még el részeseül az urasághoz akárhogyan hívnák is őket, mert hát: ha tartják magukat, annál többet tudnak majd kisorsóltni az uraságtól. De bizony megpattant a sróf. Az uraság — mikor látta, hogy az otthoniakkal nem boldogul, idegenből szerződtetett az idej aratása biztosítására munkásokat és mikor ennek a szegváriak nagy hűledezéssel hírt vették, első jogos felháborodásukban rajta rontottak a derék ámitóikon és amúgy becsületesen elverték ő vezérsegeiket, hogy a csatár nem egy bevert koponya jajongásától lett hangos. Persze, az így elpáholt vezérek szenvedett sérülései sehogy se teszik kevésbé sajnóvá a szegény hoppon maradt szegvári munkások a fölött való bankódását, hogy a lelketlen izgatások áldozatai lettek és most már maguknak is az idegenben fog kelleni rész munkát keresniök, hogy magukat és családjukat a következő tél nyomora ellen valamiképpen biztosítsák.

— **Tanítói gyűlés.** Az áll. elemi iskolák tanítótestülete ma d. e. 10 órakor a központi igazgatói teremben tartja havi rendes gyűlését.

— **A tiszoldali út rendezése.** Mint már említettük, a tiszoldali út kiagyagolását a községi közgyűlés oly feltétellel rendelte el, ha annak költségeihez az érdekelt szőlőbirtokosok hozzájárulnak. Mivel az illető érdekeltek szép összeggel járultak a kiagyagolás költségeihez, a munkálatot meg is kezdték. A f. hó 1-én 315. szocialista munkás vonult ki az út karba hozásához. Megjegyzendő, hogy az tetemes munkát igényelt: mert elsősorban az utat rendezni kellett. A rendezés pedig abból állt, hogy az egyes birtokosok által elfoglalt utat vissza állítsák abba a helybe, mint az a kataszteri térképen ki van mutatva. Ezért azután, nem csak az árokpartot kellett az egész vonalon széthányjni: hanem sok helyen, ahol az illető tulajdonos az útból jó darabot elsajátított, a szőlőtőköket sőt néhol egész sor lugasokat kellett kihányjni. Ezt a roppant nagy munkát, ami derék szocialista munkásaink, jó félnap alatt tökéletesen bevégezték: sőt mi több, a gyökeret, lyezeum vesszőket csomagokban kötözve, az illető tulajdonos földjére helyezték. Ezzel a munkájukkal beigazolták azt, hogy nem dolog kerülők, amint egyesek róluk állítják, mert, ha tisztességesen megfizetik munkájukat, hát dolgoznak oly jó és szorgalmasan, hozzá még gyorsan is, hogy ebben a tekintetben kiálthatják a vereseny a világ bár melyik szorgalmas népével. Hát mi fogadást mernénk rá tenni, hogy 500 felsővidéki tót munkás, azt a munkát, amit ezek 315-en 1/2 nap alatt elvégeztek, 3 nap alatt sem végeznék el. Nagyon helyesen tenné a t. előjáróság, ha eddig, még ezek a amunkások az ország minden részébe szét nem oszlanak a föld munkálatok megkezdéséhez, az összes szőlőközötti utakat rendbe hozatná velök.

— **Megrendítő szerencsétlenség** történt e napokban Tordán. Vauvert ur, az ottani cellulosegyár igazgatója — vadászatról hazatérve — a mögötte menő vadásztársa fegyverének véletlen elsülése folytán megsebesített és rövid néhány órával ezután belső elvérzés következtében elhalt, egy fiatal özvegyet és két kis gyermeket hagyván hátra. Vauvert csak 29 éves volt még és gyorsan emelkedő pályáján a legszebb reményekre jogsított. Ebben a megható szerencsétlenségben csupán az a körülmény volt képes a családnak némi vigaszt nyújtani, hogy Vauvert biztosítva volt a »Nemzetnél« (lásd köszönetnyilvánítást.) a mely társaság a 30,000 koronát tevő biztosítási összeget haladék nélkül kifizette. Annál

a körülménynél fogva, hogy baleset érhet bárkit, legyen az bármilyen foglalkozású, hírlapírói kötelességet vélünk teljesíteni közönségünkkel szemben, a midőn felhívjuk a figyelmét a balesetbiztosítás kétségtelenü üdvös intézményére, illetve a legmegbízhatóbbnak és kulánsnak ismert »Nemzeti« balesetbiztosító-részvénytársaságra.

Köszönet nyilvánítás.

Nyilatkozat.

Azon lesújtó csapást, mely engem és kiskorú gyermekeimet feledhetetlen jó férjem: Turcsányi Lajos rendőrbiztos elhunytával ért, átéltni alig lettem volna képes, ha némi vigaszt nem nyújtott volna az a részvét, melyet azt lehet mondani Csongrádváros közönsége részéről, majdnem kivétel nélkül tapasztaltam. Fogadják tehát mindazok, akik özvegyi bánatomat mely részvétükkel enyhíteni iparkodtak, úgy magam, mint korán árvaságra jutott kiskorú gyermekeim nevében hálás köszönetemet.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Köszönetnyilvánítás.

Bécs, 1898. február 22.

A »Nemzeti« Balesetbiztosító-Részvénytársaságnak Budapesten.

Tordai cellulosegyárunk igazgatója Vauvert Nils Duchesse ur f. évi február hó 5-én vadászatról visszatérve egy véletlenül elsült seréltővéss által megöletett.

A »Nemzeti« balasatbiztosító-részvénytársaság Budapesten a tényálladék felvétele után azonnal bekérte a szükségelt okmányokat és ezek vételével haladék nélkül kifizette készpénzben a teljes biztosított összeget, azaz 30,000 koronát, miért is készségesen ragadjuk meg az alkalmat a »Nemzeti«-nek gyors és előzékeny eljárásáért teljes elismerésünket kifejezni.

Kiváló tisztelettel

Tordai cellulosegyár
Schoeller és Társa

p. p. *Neufeld Károly*

A »Nemzeti« balesetbiztosító-részvénytársaság Budapesten (Erzsébet-körut 13. sz.) biztosítást nyújt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, ugy mint egyes egyéneket (polgár és katona) gyári és iparvállalati alkalmazottakat (munkások és tisztviselők), valamint bárkit hivatás teljesítése közben vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadelvébb biztosítási feltételek és a legjutányosabb díjtételek mellett.

Közelebbi felvilágosítást a legkészségesebben nyújt: a »Nemzeti« az »Első magyar általános biztosító«, a »Magyar-francia« és a »Bécsi biztosító« minden fő- és alügynöksége az ország bármely helységében.

☛ **Megbízható és ügyes üzletszerzők felvételnek**

K Ö H Ö G É S,

rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

PEMETEFÜ-CUKORKA

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld

Réthy Béla
gyógyszerész

RÉTHY BÉLA,

gyógyszerész Békés-Csabán.

☛ Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható. ☛ 10-8

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynők, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Confidentia” czimén: Eckstein Bernát hirdetői irodájába Budapest, V., Fűrdő-utca 4. intézendők.

Legfelsőbb helyen engedélyezett

„DUNA”

BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Összes kezességi tőkék tizenhárom és fél millió forinton fölül.

Van szerencsém közönség tudomására hozni, miszerint a legfelsőbb helyen engedélyezett

„DUNA” BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

biztosítási ajánlatok elfogadására nézve, képviselését **ifj. Szöke László** részére, ruháztuk át.

A »Duna« biztosító-társaság kezességi tőkés részvénytőke és tartalékokban részletezés szerint 9.196.366 forint tesznek, az évi díj- és kamatbevételek pedig fölül 4.400.400 forint, tehát az összes kezességi tőke több mint tizenhárom és fél millió forint.

A »Duna« elfogad biztosításokat meghatározott díjak mellett:

a) Tűzkárok ellen lakházak, gazdasági épületek és mezei terményekre, gyárakra, butorok és házi eszközökre, valamint áru-raktárakra stb.,

b) Jégkár ellen mindennemű mezei terményekre.

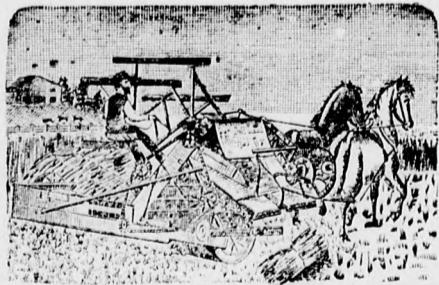
c) Szállítási károk ellen tengeren és vasutakon.

d) Az ember életére tőkéket és évi járadékokat különféle módozatok szerint.

Említendőnek vélem még, miszerint az előforduló károk pontosan vétetnek föl és gyorsan fizettetnek ki. **Biztosításokat lehet eszközölni Forgó bíró úr házában**, becses megbízásait kérve, maradok

teljes tisztelettel

Ifj. Szöke László
csongrádi ügynök.

KEVEKÖTŐ ARATÓGÉPEK

Mc Cormick

ARATÓGÉPEK

a legjobbak a világon
kevekötők és marokrakók
Mc Cormick fűkaszálók

eredeti amerikai

köszörükészülékek, szénagereblyék és széna forgatók

legjutányosabban beszerezhetők

Müller és Weisz cégénél

Budapest, V., Váci-körút 76. 16-1

A Mauthner-féle

Konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjegyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrászi-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást, egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Szivattyúkat Tűzfecskendőket

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és és egyéb nyilvános czélokra kéz-, járgány és erőhajtásra.

városi, községi, gazdasági és gyári tűzok.

harangok és harangállványok

templomok, iskolák, stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntözőkocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU ÉS GÉPGYÁR Részvény-társaság

(ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI., Külső Váci-út 45. szám.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

A legjobb háziszernak bizonyult, az emésztés rendezésére, a renes vérkeringésre, az elromlott és hibás vért eltávolítani. A fő-kellék, az egészség megtartására, ugy-szintén gyors és biztos gyógyítása a gyomor-bajnak, p. o. étvágy hiányáról, savanyú tel-bűfogségnél, felfúvódásnál, hányinger, test és gyomor-fájás, gyomorgöres, tüdővész a gyomornak elnyúlódás vértőlulás, hemorhol-den és női betegségeknél, bélbetegségeknél 40 év óta bizonyult legjobbnak.

Minden gyulladás gyógyítására sebet, daganatot, biztosan gyógyít. Tejmeg-akadás és elkeményedésnél, a női emlőknél a gyermek elválasztásánál, vérdaganat, pokolvar, körömdaganat, az ugynevezett fereg a kézen vagy lábujjon; elkeményedés daga-dás, nyakdaganat; zsírkülvöveséknél, s b. 50 év óta jönnek bizonyult.

Dr. Resa élet Balzsama Prágai házi Flastrem

B. Fragner gyógyszer-tárából Prágában 203. IV.

Előnk tartja az emésztő képességet, tiszta és egészséges vért csinál és biztos vi-lágelterjedt nép-háziszernak.

1 Palaez 50 Kr. dla. pal. I. hrt perltén 20 Krh.

A gyógyulás fájdalom nélkül történik a flastrem hűsítése alatt.

1 Debeza 25-30 Kr. perltén 6 krral febb.

Óvás! Mindenki az eredeti präparatumot kérje B. Fragner gyógyszerésznél ké-szültett Prágában, és vigyázzon hogy minden oldalon Dr. Resa védjegye legyen, az egyik oldalon a gömbölyű, a másik oldalon a háromszög védjegy.

Mindenki aki utánzottat bemutat díjaztatik.

Ezer és ezer köszönő levelek a világ minden részéből.

RAKTARAK: Török J. Budapest és A Egger, Budapest főraktár a készítőnél. B. Fragner. Apotheke zum schwarzen Adler in Prag. Ecke der Sporneigasse Nr. 203.

Posta küldemények fordulattal.

Helyben Vladár Sándor gyógyszerésznél.

26-8